

10.2.2020

VM190:00/2019

Hallituksen esitysluonnos verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Kirjoita tähän

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n lausuntoa otsikossa mainitusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. EK kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi verotusmenettelystä annettua lakia siten, että sivullisen tiedonantovelvollisuutta laajennettaisiin koskemaan myös sellaisia palvelujen välittäjiä, jotka eivät samalla maksa tai välitä palveluun liittyvää maksusuoritusta.

Lausuntonamme esitämme seuraavan.

Ulkomaisten toimijoiden tiedonantovelvollisuus

Luonnoksen sivulla 7 (kursivointi tässä) todetaan, että "Verotusmenettelystä annetun lain 15 §:ssä tarkoitettu tiedonantovelvollinen välittäjä voi olla yritys tai henkilö, joka on *sijoittautunut Suomeen*. Tällaisia ovat ne toimijat, joilla on Suomessa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka. Tiedonantovelvollisuus voidaan tällöin tehokkaasti toteuttaa. Useilla merkittävillä alustan tarjoajilla ei kuitenkaan ole kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa Suomessa, mutta ne tarjoavat selvästi välityspalveluaan Suomeen. Tiedonantovelvollisuus ei rajoitu lain soveltamisalan tai säännöksen *sanamuodon* perusteella pelkästään kotimaisiin suoritusten maksajiin tai välittäjiin. Säännöksen laajasta soveltamisalasta *huolimatta* ilman kiinteää toimipaikkaa olevan ulkomaisen toimijan tiedonantovelvollisuutta on vaikea toimeenpanna ja sanktioida tehokkaasti. Käytännössä Verohallinto ei ole juurikaan saanut vuosi-ilmoituksia selvaisilta ulkomaisilta toimijoilta, joilla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa tai sivuliikettä."

Luonnoksen sivulla 12 todetaan, että "Verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n tavoin säännöksessä ei rajattaisi tiedonantovelvollisuutta vain kotimaisiin palveluiden välittäjiin. *Myös ulkomaiset välittäjät olisivat lähtökohtaisesti velvollisia antamaan tietoja*. Verotuksen kannalta merkityksellisiä olisivat ulkomaisten välittäjien osalta tiedot niistä tuloista, joista tulonsaajaa voidaan verottaa Suomessa."

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020

etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Anita Isomaa

10.2.2020

Luonnoksen sivulla 9 todetun mukaan "Ehdotettu säännös koskisi niin Suomeen *kuin ulkomaille sijoittuneita välittäjiä*" ja "Verohallinto voisi rajoittaa tiedonantovelvollisuutta valtuutussäännöksen perusteella tilanteissa, joiden merkitys on taloudellisesti tai verovalvonnallisesti vähäinen."

Nykyisen vakiintuneen käytännön mukaan sivullisen tiedonantovelvollisuus ei ulotu sellaisiin yrityksiin, jotka eivät ole kotimaisia tai joille ei muodostu Suomessa tuloverotuksen kiinteää toimipaikkaa, koska Suomen verotusvalta ei ulotu valtion rajojen ulkopuolelle. EK katsoo, että esitysluonnoksen nykytilan kuvaus ei siten vastaa nykytilaa ja vakiintunutta oikeustilaa ja että kuvausta pitäisi muuttaa.

Kuten esitysluonnoksesta ilmenee, käytännössä tietojen saaminen muilta kuin Suomeen sijoittautuneilta tiedonantovelvollisilta on äärimmäisen harvinaista.

Delegointinormi

Ehdotetun pykälän 2 momentin mukaan Verohallinto antaisi tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta sekä oikeudesta olla antamatta pykälässä tarkoitettuja tietoja tilanteissa, joiden merkitys on taloudellisesti tai verovalvonnallisesti vähäinen.

EK huomauttaa, että Verohallinnon tulee omassa ohjeistuksessaan sekä säännöksen soveltamiskäytännössä ottaa huomioon myös GDPR:n (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta, yleinen tietosuoja-asetus) edellytykset. Korkein hallinto-oikeus on kiinnittänyt huomiota vertailutietotarkastuksia koskevassa vuosikirjaratkaisussaan 2020:8 siihen, että asetus tulee ottaa huomioon myös viranomaistoiminnassa.

Tietojen pyytäminen oikealta taholta

Esitysluonnoksen sivuilla 13-14 todetaan, että "Ehdotetun uuden säännöksen mukaan tiedonantovelvollisia olisivat myös välittäjät, jotka eivät itse maksa tai välitä maksua palvelun suorittajalle tai vuokranantajalle. Tällöin edellytettäisiin kuitenkin, että *välittäjällä on tieto* tulonsaajan saamista maksusuorituksista ja niiden perusteista. Maksusuorituksen välittäjä ei ole välttämättä sama juridinen yksikkö kuin palvelun välittäjä, vaan se voi olla esimerkiksi samaan konserniin kuuluva toinen yhtiö tai alihankkija, jonka kanssa välittäjä on tehnyt sopimuksen maksujen välittämisestä. Tällöinkin tiedot maksuista ja niiden perusteista ovat alun

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Anita Isomaa

10.2.2020

perin välittäjällä *tai välittäjällä on oikeus saada tiedot*. Näissä tilanteissa tieto maksusuorituksesta ja sen perusteista katsottaisiin olevan välittäjän tiedossa säännöksen tarkoittamalla tavalla. Alustan liiketoimintamallista riippuen on myös mahdollista, että palvelun käyttäjä voi maksaa palvelun suoraan palvelun suorittajalle. Jos alustan perimä palkkio tällaisessa tilanteessa määräytyy maksusuorituksen suuruuden perusteella, voidaan alustan katsoa olevan tietoinen säännöksen tarkoittamalla tavalla maksusuorituksesta ja sen perusteista ja siten tiedonantovelvollinen säännöksen perusteella."

EK huomauttaa, että tilanteessa, jossa välittäjä ei ole tietojen rekisterinpitäjä, sillä ei lähtökohtaisesti ole oikeutta tehdä päätöksiä näiden tietojen luovuttamisesta. Viimekätinen vastuu tietojen luovuttamisesta on rekisterinpitäjillä. Vaikka säännöksen mukaan Verohallinnolla olisikin oikeus kohdistaa tietopyyntö välittäjään, tulisi pyynnöt kohdistaa tällaisissa tapauksissa ensisijaisesti rekisterinpitäjille, jotka lakisääteisesti vastaavat tietojen luovuttamisesta.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Penna Urrila
Johtaja